

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Шубін А. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ
НА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ**

XXI століття визначають як епоху четвертої промислової революції, яку ще часто називають цифровою промисловою революцією [2]. Синонім четвертої промислової революції – Індустрія 4.0. На відміну від перших трьох промислових революцій, суть четвертої не тільки в появі нових технологій, а й в інтеграції економіки, виробництва та суспільства з цифровими технологіями. Мета четвертої промислової революції пов'язати в єдиний інформаційний простір промислове обладнання та інформаційні системи, що взаємодіють між собою та із зовнішнім середовищем без участі людини [4].

Як відомо, цифрова трансформація полягає у використанні сучасних технологій та цифрових інструментів для збільшення продуктивності, покращення якості життя людей та створення нових можливостей для розвитку бізнесу та суспільства в цілому шляхом оптимізації різних аспектів економіки та бізнес-моделей окремих компаній, зокрема [4; 5]. Термін «цифрова трансформація» може застосовуватися до всього, починаючи з модернізації інформаційних технологій, таких як перехід до хмарних обчислень, і до цифрової оптимізації або розробки нових бізнес-моделей, заснованих на цифрових технологіях. Цифровізація бізнесу – це процес переходу від використання традиційних методів та інструментів ведення бізнесу до використання цифрових технологій та інноваційних рішень, що дозволяють підвищити ефективність діяльності компанії [3].

Останніми роками цифровізація набуває все більшої популярності, як у науковій, так і в бізнес-сферах. З наукової точки зору, це явище все ще нове, що охоплює широкий спектр суспільного життя. Адже йдеться про цифровізацію всього суспільства, про впровадження цифрових технологій та методик їх освоєння та застосування, які досі вивчаються та переглядаються [2]. Виходячи з особливостей впровадження цифрових технологій в різних сферах суспільного життя можна виділити такі сфери впливу цифровізації на економіку та існуючі в ній галузі:

1. Трансформація економіки та суспільства, форм комунікації між організаціями, громадянами та соціально-економічними системами, способів ведення бізнесу [1].

2. Інновації та розвиток: цифровізація відкриває можливості для бізнесу щодо створення нових товарів та послуг, розширення ринків, розробки нових бізнес-моделей, а також зміни методів управління процесами та організацією.

3. Поява нових форм комунікації: цифровізація покращує комунікацію в бізнесі та між людьми через інтернет, соціальні мережі, месенджери та інші канали зв'язку, що призводить до прискорення бізнес-процесів, активізації участі співробітників в управлінні компанією [4].

4. Прозорість та відкритість: цифровізація уможливорює законодавчо закріплену та гарантовану доступність для всіх зацікавлених осіб достовірної інформації про діяльність суб'єкта підприємництва.

5. Зростання продуктивності праці: роботизація та цифровізація дозволяють автоматизувати виробничі процеси, збільшуючи продуктивність праці та знижуючи витрати, підвищуючи якість продукції.

6. Поліпшення комунікації та співробітництва між співробітниками та підприємствами в режимі реального часу: співробітники всіх рівнів, використовуючи інструменти цифрового зв'язку (інтернет, електронну пошту, відеоконференції, соціальні мережі та ін.), мають доступ до інформації в режимі реального часу і можуть приймати відповідні обґрунтовані оперативні рішення.

7. Підвищення кваліфікації кадрів: цифровізація збільшує попит на кваліфіковані кадри, підвищує важливість освіти та здібності людини до самоосвіти, дозволяє підвищити збір та аналіз великих обсягів даних про своїх співробітників, приймати рішення, що стосуються відбору, навчання та оцінки співробітників, що дозволяє більш ефективно та ефективно управляти відбором талантів у робочих місцях та цифрові інструменти.

8. Зміна виробничого менеджменту: цифровізація змінює способи управління та адміністрування організаціями своїх процесів. Нові методи прийняття рішень при цифровізації в галузях, що мають справу з великими масивами даних: банківських, юридичних, страхування, бухгалтерії, консалтингу та аудиту, метрологічного забезпечення, охорони здоров'я тощо.

9. Платформатизація економіки: цифровізація дозволила створити цифрові платформи, які є посередниками у цифровому просторі для забезпечення взаємодії між учасниками ринку, створення спільнот із різними цілями та темами, обмінюватися товарами тощо. За допомогою цифрових платформ створюються нові ринки, нові форми участі чи ведення бізнесу, що конкурують із традиційними формами господарської діяльності, забезпечується безпосередня взаємодія між групами користувачів.

10. Вплив цифровізації на засоби організації та ведення бізнесу: його маркетингові стратегії, на забезпечення бізнесу ресурсами; на виробничі та на транзакційні витрати (організаційні, управлінські, комунікаційні, витрати на отримання, обробку та зберігання інформації), які у цифровій сфері різко знижуються; на мережевий ефект та ефект масштабу, які стають глобальними.

Отже, цифрова трансформація економіки сьогодні є неминучою для економічних суб'єктів будь якої галузі. Цифрова трансформація передбачає зміщення акценту з традиційних бізнес-моделей до більш віртуальних та цифрових підходів, при цьому створюючи нові виклики та загрози, пов'язані з безпекою даних, кіберзлочинністю та скороченням робочих місць у традиційних галузях економіки.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т., Гвініашвілі Т., Каліберда М.С. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*, 2023. № 50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71>.
2. Семилітко Д. Диджиталізація в дії: як цифрова трансформація бізнесу впливає на успіх компанії. *Аудитор України*. 2019. № 5. С. 76–79.
3. Grynko T., Hvinashvili T. Strategic Business Management in the Digital Economy. *Challenges and Issues of Modern Science*, 2024. № 2, 372–376. URL: <https://cims.fti.dp.ua/j/article/view/126>
4. Grynko T., Hvinashvili T., Filippova V. Change management in business structures under the conditions of digitalization. *Ефективна економіка*. 2023. № 5. <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.5.22>.
5. Pavlov R., Zarutskaya O., Pavlova T., Grynko T., Levkovich O., Hordieieva-Herasymova L. Blockchain as a management technology: Institutionalization of crypto-assets and transformation of entrepreneurial models using the example of Ethereum. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. Vol. 6, no. 59. P. 151–166. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4529>.